

Nowiny

tarnowskiej gminy

Nr 37

MIESIĘCZNIK - kwiecień 1997r.

Cena 50 gr

Tarnowiec

SZTANDAR DLA SZKOŁY

Piękną uroczystość przeżyli ostatnio mieszkańcy Tarnowca, a zwłaszcza uczniowie Szkoły Podstawowej im. Hetmana Jana Tarnowskiego. Było nią przekazanie szkole sztandaru. Podniosła ta uroczystość zakończyła długoletnie wysiłki społeczności wiejskiej i szkolnej, zmierzające do powstania w Tarnowcu nowoczesnej i w pełni zorganizowanej placówki dydaktyczno-wychowawczej. Trud ten został ukoronowany 5 kwietnia br. Dzień ten przejdzie do historii szkoły i wsi.

Uroczystość rozpoczęło wprowadzenie sztandaru przez reprezentantów Rady Rodziców i Komitetu Fundacji Sztandaru. Piękny sztandar wniosła na salę gimnastyczną przewodnicząca obydwu tych ciał *Zofia Łach* w asyście *Mariana Dąbrowskiego* i *Józefa Ramzy*. Zabrzmiały akordy Mazurka Dąbrowskiego, a potem popłynęły słowa Hymnu Narodowego. Dyrektorka *Elżbieta Chrzęszcz* powitała licznie zebranych zaproszonych gości i mieszkańców wsi, w tym szczególnie ministra, posła *Józefa Kalisza*, wicewojewodę *Ryszarda Półtoraka*, wicekuratora *Jerzego Panterę*, dyrektorkę WZPS *Marię Ostrowską*, przewodniczącą Rady Gminy Tarnów *Włodzimierza Siedlika* i przedstawicieli władz gminy na czele z wójtem i jego zastępcą. Przypomniała jak ważną sprawą jest dla szkoły przyznanie sztandaru, po tym jak otrzymała ona imię wielkiego patrioty, żołnierza i humanisty Hetmana Jana Tarnowskiego.

cd. na str. 4

SESJA Rady Gminy

Kolejna sesja Rady Gminy obradować będzie 24 bm. Najważniejszym punktem obrad jest ocena działalności finansowej Zarządu Gminy w 1996r., przyjęcie jego sprawozdania z tej działalności oraz udzielenia ZG absolutorium przez Radę Gminy. Poza tym radni podejmą uchwałę w sprawie zmian w budżecie br., zatwierdzą zestawienie przychodów i wydatków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska na br. oraz wyrażą zgodę na zawarcie "Umowy dofinansowania" budowy sali gimnastycznej przy SP Nr 2 w Woli Rzędzińskiej ze środków Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki w Warszawie. Zajmą się także wprowadzeniem zmian do uchwał w sprawie wysokości diet dla radnych i sołtysów, uchwaleniem zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych, określą zasady usytuowania miejsc i warunków sprzedaży alkoholu na terenie gminy oraz upoważnią ZG do podpisywania umów.

Szczegółowe informacje o przebiegu sesji oraz podjętych w czasie jej trwania uchwałach, prześlemy w następnym numerze gazety.

MEDALE DLA "CANTUSA"

Wielki sukces osiągnął Chór "Cantus" z Woli Rzędzińskiej zdobywając srebrny i brązowy medal na II Międzynarodowym Konkursie Chóralnym w Darmstadt'97. Impreza odbyła się w dniach 23-26 marca br.

Chór, dyrygowany przez *Włodzimierza Siedlika*, nagrodzony został w dwóch kategoriach. Medal srebrny otrzymał w kategorii muzyki sakralnej, brązowy w kategorii chórów kameralnych. O swoim sukcesie członkowie chóru dowiedzieli się przed kilkoma dniami. Impreza miała miejsce w Wielkim Tygodniu i chór z Woli Rzędzińskiej śpiesząc się na święta do domu, nie czekał na ogłoszenie wyników.

- Jesteśmy ogromnie zadowoleni z sukcesu, tym bardziej, że występowaliśmy w gronie renomowanych chórów. Były to: chór Akademii Muzycznej z Mińska i z Budapesztu - powiedział *Włodzimierz Siedlik*.

Chór do imprezy przygotowywany był od stycznia przez *Annę Siedlik*. Również Zarząd Stowarzyszenia Chóru "Cantus" w Woli Rzędzińskiej, który tworzą *Bogumiła Faber*, *Mieczysław Nytko* i *Janina Sobol*, włożył wiele wysiłku w przygotowanie wyjazdu chórzystów. Wyjazd sponsorowany był przez Urząd Gminy Tarnów i Urząd Wojewódzki w Tarnowie. /KF/

KANDYDACY DO OKW

Na podstawie § 3 ust. 4 uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 29 grudnia 1995r. w sprawie sposobu zgłaszania kandydatów do składów obwodowych komisji ds. referendum oraz trybu powoływania tych komisji /MP z 1996r. Nr 1, poz. 9 z późn. zm./ Zarząd Gminy w Tarnowie informuje osoby uprawnione do udziału w referendum konstytucyjnym wyznaczonym na dzień 25 maja 1997r., że obwodowe komisje ds. referendum w składach pięcioosobowych powoływane będą w drodze losowania.

Zgłoszenia kandydatów mogą dokonać osoby uprawnione do udziału w referendum oraz partie, organizacje polityczne lub społeczne. Zgłoszenia kandydatów należy dokonać na kartach, które będą przygotowane do odbioru w siedzibie Urzędu Gminy w Tarnowie, ul. Krakowska 19, II piętro /w godzin. pracy urzędu/. Powyższych zgłoszeń dokonujemy na kartach koloru białego formatu A-4 dla każdego kandydata oddzielnie. Kandydat może być zgłoszony tylko jeden raz. Zgłoszenia kandydatów wrzuca się do opieczętowanej urny z napisem "Kandydaci do obwodowych Komisji ds. referendum" wystawionej w Sekretariacie UG w Tarnowie, pok. 213, II p., ul. Krakowska 19 od dnia 15 do 29 kwietnia 1997r. /w godz. pracy urzędu/.

Losowanie publiczne składów obwodowych komisji spośród zgłoszonych kandydatów Zarząd Gminy w Tarnowie przeprowadzi w dniu 30 kwietnia 1997r. o godz. 9,00 w siedzibie UG w Tarnowie, ul. Krakowska 19, II p /sala narad/.

Dodatkowe informacje można uzyskać pod nr telefonu 22-24-94.

OBWODY GŁOSOWANIA

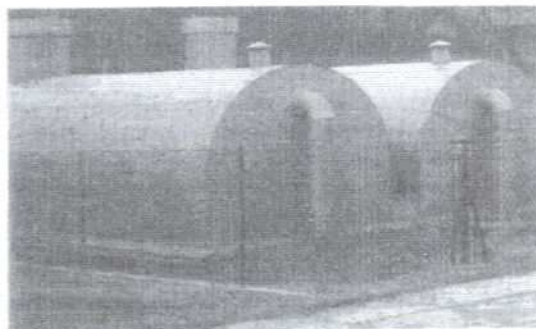
W celu przeprowadzenia referendum konstytucyjnego Rada Gminy w Tarnowie utworzyła na terenie wsi 13 Obwodów Głosowania. Są one podobne do tych w jakich głosowali mieszkańcy gminy w wyborach do sejmiku, prezydentekich i do samorządu gminy. Tak więc obwód nr 1 jest dla Zhylytowskiej Góry, a siedzibą Obwodowej Komisji Wyborczej będzie szkoła podstawowa, Obwód nr 2 dla Blonia i Zgłobic, a głosowanie w szkole w Zgłobicach. Obwód nr 3 Koszyce Małe - OKW w miejscowej szkole. Obwód nr 4 Koszyce Wielkie - OKW w szkole. Obwód nr 5 Tarnowiec - OKW w Przedszkolu Pu-

blicznym. Obwód nr 6 Nowodworze, Poręba Radlna i Radlna - OKW w szkole w Porębie Radlnej. Obwód nr 7 Wola Rzędzińska od nr 1 - 199B, bloki TCZB I i II - OKW w SP nr 1. Obwód nr 8 Wola Rzędzińska - od nr 405A-610, blok PKP I - OKW SP nr 1. Obwód nr 9 Wola Rzędzińska od nr 200-405 - OKW w SP nr 2. Obwód nr 10 Jodłówka Walki - OKW Remiza OSP. Obwód nr 11 Biata - OKW Remiza OSP, Obwód nr 12 Zawada - OKW szkoła. Obwód nr 13 Łekawka - OKW miejscowa szkoła.

Referendum konstytucyjne odbędzie się 25 maja br.

DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Niepełnosprawni, inwalidzi i ludzie z różnymi wadami nie wiedzą często, gdzie mają się udać po pomoc, jeśli mają kłopoty i problemy. Ta informacja powinna im to ułatwić. Warto wiedzieć, że w Tarnowie działa kilka stowarzyszeń

Przepomownia w Porębie Radlnej

i organizacji zajmujących się pomocą ludziom niepełnosprawnym. Należą do nich: Tarnowski Związek Inwalidów Narządu Ruchu /ul. Mickiewicza 29/3, tel. 22-20-311/, Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem /ul. PCK 8 tel. 21-55-36/, Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci z Wadami Słuchu, Polski Związek Głuchych /ul. Brodzińskiego 16, tel. 21-07-82/, Polski Związek Niewidomych /ul. Bernardyńska 24, tel. 21-60-48/, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym /ul. Jasna 99, tel. 24-27-49/, Ruch Osób Niepełnosprawnych "Aktywni" /ul. Mościckiego 21/19, tel. 26-04-09 i ul. Burtnicza 6/110, tel. 22-22-25/, Związek Inwalidów Wojennych /ul. Mościckiego - koszar/, Polskie Towarzystwo Społeczno - Sportowe "Sprawni Razem" oraz Stowarzyszenie Olimpiady Specjalne "Polska" /SOSW ul. Romanowicza/.

Warto też wiedzieć, że dla potrzeb niepełnosprawnych otwarto wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego przy

ul. Krętej 10, tel. 22-36-90. Można w niej wypożyczać lub kupić m.in. wózki inwalidzkie, kule, laski, balkoniki, chodziki, łóżka rehabilitacyjne, zegarki mówiące, zabawki dla dzieci z porażeniem mózgowym, przyrządy do masażu i ćwiczeń rehabilitacyjnych. Zakupów można dokonywać także na raty.

ZAPROSZENIE NA SPOTKANIA Z PAPIEŻEM

Radni naszej gminy otrzymali zaproszenie Komitetu Organizacyjnego Pielgrzymki Ojca Świętego Jana Pawła II w Krośnie do uczestniczenia we mszy świętej kanonizacyjnej Błogosławionego Jana z Dukli, połączonej z koronką wizerunków Matki Bożej z Haczowa, Jaślik i Wielkich Oczu. Zamierzają z tego zaproszenia skorzystać.

Warto poinformować mieszkańców naszej gminy, że rozprowadzanie biletów ogólnodostępnych na krosnieńskie spotkanie z Ojcem Świętym odbywać się będzie wyłącznie za pośrednictwem parafii.

-TARNINY- O GMINIE

11 kwietnia gościł w naszej gminie zespół redakcyjny miesięcznika kulturalnego "TARNINY" wydawanego przez Oficynę Wydawniczą Tarnowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego SA na czele z redaktorem naczelnym Henrykiem Cyganikiem.

Redaktorzy "Tarnin" zapoznali się z całokształtem działalności i życia kulturalnego w gminie Tarnów. Rozmawiali z przewodniczącym Rady Gminy Włodzimierzem Siedlikiem, wójtem Krzysztofem Madejem, poetką Józefą Fryszakową, kierownikiem GBP Teresą Śledź, dyrektorem Szkoły Podstawowej nr 1 w Woli Rzędzińskiej Krystyną Rosół, a także z prezesem Stowarzyszenia Artystycznego Chór Mieszany "Cantus" Bożeną Faber. Z rozmów tych powstaną artykuły obrazujące dorobek kulturalny gminy we wszystkich dziedzinach, które ukażą "Panoramę Kultury Gminy Tarnów". Znajdują się one w majowym numerze miesięcznika "Tarniny".

"NOWINY TARNOWSKIEJ GMINY"

Miesięcznik Samorządu Gminy Tarnów
Redaguje Zespół i Kolegium.

Oprac. graf. Jan Gajdur

Zdjęcia: Krzysztof Madej

Wydawca: Zarząd Gminy,

Tarnów, ul. Krakowska 19

PROMOCJA GMINY W GDAŃSKU

Przedstawiciele naszej gminy: kierownik GBP Teresa Śledź i pracownik UG Kazimiera Misiak uczestniczyły w imprezie promocyjnej województwa i gminy w Gdańsku.

Zorganizowała ją Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego SA w ramach obchodów 1000-lecia Gdańska. W trakcie tej imprezy odbyły się "Dni Województwa Tarnowskiego". Zaprezentowano na nich także dorobek Gminy Tarnów.

SZKOLENIE FINANSOWE

Członkowie Zarządu Gminy oraz pracownicy służb finansowych Urzędu Gminy wzięli udział w dniach 11-13 kwietnia br. w pouczającym szkoleniu.

Wykłady prowadzili dyrektorzy Departamentu Finansów Samorządowych ministerstwa Finansów pp. Wawrzynkiewicz i Kurowski. Mówili oni głównie o mechanizmach finansowania gmin przez budżet państwa, a zwłaszcza tworzenia subwencji oświatowych i ogólnych oraz wykorzystywania ich przez gminy. Szkolenie przyczyni się na pewno do poprawy pracy pionu finansowego gminy i lepszego wykorzystania pieniędzy otrzymywanych z budżetu państwa.

W szkoleniu uczestniczyli także członkowie Zarządu i Urzędu Miasta Tarnowa. Wziął w nim udział także wicewojewoda R. Półtorak.

WSPÓŁPRACA KOMITETÓW

Po burzliwej dyskusji, w czasie wspólnego spotkania, komitety kanalizacyjne Koszyc Wielkich i Małych podjęły decyzję o współpracy w sprawie budowy kanalizacji.

Kanalizacyjny kolektor na pewnym odcinku odprowadzał będzie ścieki z gospodarstw obydwu wsi. Stąd też współpraca we wspólnym jego budowaniu jest niezbędna. Najważniejszą jednak kwestią jest podjęcie wspólnych starań w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o uzyskanie finansowego wsparcia na realizację wspólnych inwestycji kanalizacyjnych. Istnieje bowiem możliwość uzyskania większego kredytu, a co za tym idzie przyspieszenie prac i szybsze zakończenie tego ważnego zadania ekologicznego. Podjęcie decyzji o współpracy

między tymi komitetami powinno być dla innych przykładem jak wspólnym wysiłkiem można rozwiązywać wiejskie problemy inwestycyjne.

PENIĄDZE DLA NAUCZYCIELI

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów tuż przed Świętami Wielkanocnymi Urząd Gminy Tarnów wypłacił wszystkim pracownikom gminnej oświaty jednorazowe wyrównanie wynagrodzeń za 1996 rok.

Wyniosło ono 16,30 zł miesięcznie za okres od 1 lipca do 31 grudnia 1996r. Łącznie więc nauczyciele otrzymali 97,80 zł.

Natomiast od dnia 1 kwietnia br. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca br. wzrosły wynagrodzenia pracowników oświaty. Kwota podwyżki została zabezpieczona w subwencji oświatowej przekazywanej gminie od początku roku.

WNIOSKI NA 1 MLN ŻŁ

Zarząd Gminy Tarnów złożył wnioski do Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej na wsparcie finansowe budowy trzech dróg.

Wnosi w nich o dotację w wysokości 1 mln zł. Chodzi o wybudowanie dróg w Porębie Radlnej na Białówkę, na Hońdówkę i na Granicach /Poręba Radlna, Zawada, Nowodworze/. Budowa tych dróg jest przygotowana pod względem dokumentacyjnym. Są one mieszkańcom wsi bardzo potrzebne.

ZGROMADZENIE WSPÓLNIKÓW

Ostatnio obradowało Walne Zgromadzenie Wspólników Spółki Tarnowskie Wodociągi.

Uczestniczyli w nim przedstawiciele Gminy Tarnów jako, że jest ona jednym ze wspólników firmy. Podczas obrad zatwierdzono sprawozdanie finansowe spółki za rok 1996 oraz podział zysku. Przyjęto także plan ekonomiczno-gospodarczego rozwoju Tarnowskich Wodociągów na bieżący rok. Przedstawiciele naszej gminy w dyskusji optowali za przeznaczeniem możliwie największej sumy pieniędzy z zysku i amortyzacji na dalszą rozbudowę sieci wodociągowej, jej modernizację i remonty. Poprawiłoby to zaopatrzenie w wodę mieszkańców naszej gminy.

DZIEŃ ZIEMI

Radny Rady Gminy Tarnów Marian Uryga, a zarazem prezes Zarządu Okręgu Ligi Ochrony Przyrody w Tarnowie był głównym organizatorem pięknej imprezy z okazji "Dnia Ziemi".

Odbyła się ona w tarnowskim amfiteatrze. W trakcie jej trwania, z udziałem wojewody Wiesława Wody i senatora Ryszarda Ochwata, miały miejsce występy artystyczne młodzieży oraz konkurs ekologiczny. Podpisywało także protest przeciw zagrożeniu ekologicznemu Tatr przez rozbudowę kolejki linowej na Kasprowym Wierch i organizację Zimowej Olimpiady w roku 2006. Ważne spotkanie młodych ekologów i ochroniarzy przyrody zakończył przemarsz młodzieży głównymi ulicami miasta na remontowany rynek.

ODBIÓR

I etap rozbudowy szkoły w Koszycach Małych zbliża się do końca. W trakcie odbioru technicznego znajduje się 3 sale lekcyjne. Są one efektem dotychczasowych prac. Klasy powinny niedługo zostać oddane do użytku. Niestety głównym problemem jest obecnie ich wyposażenie. Na zakup niezbędnych pomocy naukowych oraz stolików i krzeseł brakuje bowiem pieniędzy. Według obliczeń, aby kupić to wszystko, co potrzeba w tych klasach, należy z budżetu gminy wydatkować 20 tys. zł. Tylko wtedy do klas można wprowadzić uczniów.

DUŻE ZAINTERESOWANIE KONKURSEM

Znakomitą pomysł wójta okazał się I Gminny Konkurs Recytatorski Poezji Józefy Frysztakowej. Zainteresowanie udziałem w konkursie wśród uczniów gminnych szkół jest ogromne. Do Urzędu Gminy napłynęły już pierwsze zgłoszenia. Jak wiadomo, konkurs odbędzie się 26 bm. w Szkole Podstawowej w Tarnowcu, w której uczyła poetka. Jury oceniać będzie recytatorów w dwóch kategoriach: klas IV-VI oraz VII-VIII. Konkurs obok popularyzacji poezji Józefy Frysztakowej ma także na celu kształtowanie nawyku obcowania z poezją oraz upowszechnianie sztuki recytacji wśród uczniów.

Tarnowiec

SZTANDAR DLA SZKOŁY

cd. ze str. 1

Jerzy Pantera odczytał pismo Kuratorium Oświaty o przyznaniu szkole w Tarnowcu prawa do posiadania sztandaru. "Kurator oświaty - powiedział - przyznaję SP im. Hetmana J. Tarnowskiego w Tarnowcu sztandar jako dowód uznania za całokształt pracy dydaktyczno - wychowawczej". Wręczył akt dyrektor szkoły. W krótkim wstąpieniu podkreślił wagę tego wydarzenia w życiu szkoły. Sztandar jest nobilitacją szkoły, która dysponuje znakomitą bazą dydaktyczną, kadrami i ma swojego patrona. "Sztandar - powiedział - jest znakiem jednoczącym środowisko szkolne. Dzięki niemu uroczystości szkolne nabiorą powagi i dostojności. Sztandar winni szanować nie tylko uczniowie i nauczyciele, ale całe środowisko". Poinformował także, że kurator z tej okazji przyznał szkole - nagrodę rzeczową, którą wybierze dyrektor zgodnie z jej potrzebami.

Nastąpiło uroczyste przekazanie sztandaru przez rodziców - fundatorów. Od Zofii Łach sztandar odebrała dyrektor Elżbieta Chrząszcz i wręczyła go uczniowskiemu pocztowi sztandarowemu w składzie: Gabriela Knapik, Anita Cała i Marek Chrząszcz. "Przekazuję wam ten sztandar. Strzeżcie go jak źrenicy oka - mówi. Będziemy go strzec - mówią uczniowie - i wiernie stać przy nim. Do sztandaru

występują najlepsi uczniowie wszystkich klas. Wyciągają do niego prawe ręce. Dyrektor mówi słowa ślubowania, a uczniowie je powtarzają: *ślubuję uroczystość w obliczu sztandaru szkolnego sumiennie i uczciwie wypełniać obowiązki szkolne ... Uroczysty i podniosły moment przekazania sztandaru dobiega końca.*

Głos zabiera wicewojewoda Ryszard Półtorak. *Byliśmy świadkami wzruszającej uroczystości - mówi. Jest ona finałem wielu i długoletnich prac, które tworzyły dzieło budowania nowoczesnej szkoły w Tarnowcu. Dziękuję wszystkim, którzy w nim brali udział, a zwłaszcza nauczycielom oraz aktywnym mieszkańcom wsi. Dzięki nim szkoła spełnia dzisiaj nadzieje społeczeństwa. Życzę jej dalszych sukcesów w pracy dydaktyczno - wychowawczej.* Wójt Krzysztof Madej podkreślił, że uroczystość jest posumowaniem wysiłku wielu ludzi i lat pracy. Zaczęła ją rozbudowa szkoły jeszcze za kadencji poprzedniego wójta R. Półtoraka, potem budowa sali gimnastycznej, modernizacja starego budynku, nadanie imienia Hetmana Jana Tarnowskiego. Dzięki nim powstały bardzo dobre warunki do nauki. Zasługa w tym wielu aktywnych ludzi w tym zwłaszcza dyrektor Chrząszcz i działacze Mieczysława Srebrzy, Edwarda Dudka i innych rodziców, a także wsparciu sponsorów i pomocy Kuratorium, którym serdecznie podziękował. Następnie wręczył nagrody wyróżniającym się nauczy-

cielom: Aleksandrze Gładys, Alicji Barwie, Małgorzacie Pamule i Bernadecie Madurze. Dyrektor E. Chrząszcz własne nagrody przekazała: Beacie Drwał, Irenie Bajor, Janinie Goldstein, Urszuli Machurskiej - Raza oraz pracownikom administracji i obsługi szkole: Stefani Ligęzie, Grażynie Nowak, Zdzisławie Piątek i Wiesławowi Ogarowi.

Przewodnicząca Rady Rodziców i Fundacji Sztandaru Zofia Łach podziękowała licznym sponsorom, którzy przekazali pieniądze na jego wykonanie. Są wśród nich m.in. Emilia i Mieczysław Srebro, Stanisław Bańbor, Barbara i Henryk Dudek, Genowefa i Eugeniusz Łach, Teresa i Andrzej Wzorek, Firma "Tarpol", Huta Szkła p. Wrześniaka z Ładnej, Hurtownia Farmaceutyczna, nauczyciele i pracownicy szkoły, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski, a także - co jest szczególnie piękne - emerytowani nauczyciele szkoły ma czele z poetką Józefą Fryszakową. Kilkadziesiąt dalszych osób podeszło, aby przekazać pieniądze i wbić do specjalnej tablicy pamiątkowe gwoździe.

Na zakończenie uroczystości zabrał głos minister Józef Kalisz. Pogratulował społeczności szkolnej osiągnięć w

rozbudowie i rozwoju placówki, a także osiągnięciu przez nią znakomych wyników dydaktyczno - wychowawczych. *Szkola rozstawia Tarnowiec - powiedział. Jest nowoczesną placówką dydaktyczną na miarę XXI w. Cieszę się z tego, ponieważ niedługo będę mieszkańcem wsi. Minister buduje w Tarnowcu własny dom. Po jego wystąpieniu*

oficjalną uroczystość zakończyło odśpiewanie "Roty".

Rozpoczęła się poetycko-muzyczna część artystyczna, przygotowana ze znanym i na wysokim poziomie tradycyjnie przez nauczycielki Małgorzatę Pamulę i Alicję Barwę. Młodzież szkolna przepięknie recytowała wiersze, śpiewała piosenki i grała na instrumentach muzycznych. Wspaniale zaprezentował się zarówno chór, jak i poszczególni soliści. Program mówiący o Ojczyźnie, patriotyzmie, więzi z historią i ziemią został fachowo skomponowany. Młodzi artyści zaprezentowali wysoki poziom. Widać znakomitą pracę, jaką z uczniami prowadzi nauczyciele. Zebrani dźwiękami oklaskami podziękowali z pięknym występem. Po nim odbyło się spotkanie towarzyskie, podczas którego toczono ożywione rozmowy na temat dalszej pomocy szkole w poprawie jej warunków dydaktyczno - wychowawczych.

Warto dodać, iż twórcą projektu sztandaru, a także portretu Hetmana Jana Tarnowskiego znajdującego się na jednej z jego stron, jest artysta malarz Krzysztof Działak, który pełni funkcję dyrektora Szkoły Podstawowej w Łękawce. Sztandar wyhaftowała natomiast i ozdobiła mieszkanka Tarnowca Irena Ślęczkowska, absolwentka szkoły. Uroczystość w szkole poprzedziła msza święta w kościele parafialnym, podczas której sztandar został poświęcony. RL

HISTORIA I DZIEŃ DZISIEJSZY

Na terenie Gminy Tarnów prowadzą działalność trzy biblioteki publiczne: Gminna Biblioteka Publiczna w Zgłobicach oraz filie w Woli Rzędzińskiej i w Tarnowcu.

Gminna Biblioteka Publiczna w Zgłobicach założona została w 1948r. w Mościcach i nosiła nazwę jak w chwili obecnej Gminna Biblioteka Publiczna. Data pierwszego wpisu do księgi inwentarzowej przypada na dzień 4 czerwca 1948r., zaś uroczystego otwarcia dokonano dnia 31 października 1948r. W tym czasie biblioteka mieściła się w lokalu Gminnej Rady Narodowej w Mościcach, gdzie wspólnie z referatem podatkowym, rolnym i Urzędem Stanu Cywilnego zajmowała pomieszczenie liczące 25 m, w praktyce były to 2 szafy. W 1955r. w związku ze zmianą struktury administracyjnej kraju, biblioteka otrzymała miano Biblioteki Gromadzkiej i przeniesiona została do Zbylitowskiej Góry. Szafy z książkami umieszczono na korytarzu tamtejszego Technikum Mechanizacji Rolnictwa. Pod względem warunków lokalowych nie była to zmiana korzystna, ale bezpośredni kontakt ze szkołą wpłynął na wzrost liczby czytelników. W sierpniu 1961r. biblioteka trafiła do Zgłobic. Tu otrzymała odrębne pomieszczenie, gdzie może być gospodarzem. Powierzchnia tego pomieszczenia wynosi 20 m, ale jest to pomieszczenie samodzielne. Kolejna zmiana lokalu miała miejsce w 1964r., biblioteka pozostała w tym samym budynku, lecz otrzymała dwa pomieszczenia liczące 53 m. W 1973r. w związku z reformą administracji publicznej likwidacja gromad, nowe granice gmin, biblioteka w Zgłobicach otrzymuje status Gminnej Biblioteki Publicznej i równocześnie zyskuje dodatkowo jeszcze jedno pomieszczenie. W 1988r. dobudowano dla biblioteki dwa niewielkie pomieszczenia wraz z zapleczem socjalnym. W chwili obecnej biblioteka zajmuje lokal o powierzchni 90 m.

Filia w Woli Rzędzińskiej funkcjonuje w tej miejscowości od 1947r. Początkowo jako punkt biblioteczny z siedzibą w Szkole Podstawowej nr 1, a następnie od 4 lipca 1955r. jako samodzielna placówka z własnym księgozbiorem. Biblioteka w tym czasie nosi miano Gromadzkiej

Biblioteki Publicznej i mieści się w budynku Gromadzkiej Rady Narodowej. Następnie w 1973r. po likwidacji gromad, biblioteka przejmując w tym samym budynku dwa duże pomieszczenia z przeznaczeniem na czytelnię i wypożyczalnię, zostaje włączona w sieć bibliotek publicznych Gminy Tarnów i pełni rolę filii gminnej biblioteki publicznej.

Filia w Tarnowcu została założona w 1955r. i funkcjonowała jako Gromadzka Biblioteka Publiczna od 2 lipca 1955r. W tym czasie księgozbiór znajdował się w szafach Gromadzkiej Rady Narodowej. Znacząca działalność prowadzi dopiero od 1961r., kiedy to uzyskała odrębny lokal o pow. 16 m, w budynku należącym do Państwowego Ośrodka Maszynowego, tam funkcjonuje do dzisiaj, ale zajmuje znacznie większy lokal o powierzchni 75 m.

W chwili obecnej ww. biblioteki dysponują księgozbiorem w ogólnej liczbie 42.705 woluminów. GBP w Zgłobicach - 18.216, Filia w Woli Rzędzińskiej - 13.120, Filia w Tarnowcu - 11.369 książek.

Liczba czytelników zarejestrowanych w 1996r. wynosiła 1.776, w tym w GBP w Zgłobicach - 832, Filii w Woli Rzędzińskiej - 501, a Filii w Tarnowcu - 443.

Czytelnikom tym wypożyczono 39.461 woluminów, w GBP w Zgłobicach 16-274, w Woli Rzędzińskiej - 12.653, w Tarnowcu - 10.534.

Dużą część zbiorów bibliotecznych stanowi księgozbiór podręczny. Są to słowniki, encyklopedie, leksykony, analizy literackie i szereg wydań encyklopedycznych z różnych dziedzin wiedzy. Księgozbiór ten stanowi ważną część naszych zbiorów, gdyż jest bardzo często wykorzystywany przez osoby uczące się do pisania wypracowań, rozprawek i referatów. Biblioteki również prenumerują znaczną liczbę tytułów czasopism, które cieszą się dużą poczytnością, a liczba osób korzystających z nich ciągle się zwiększa.

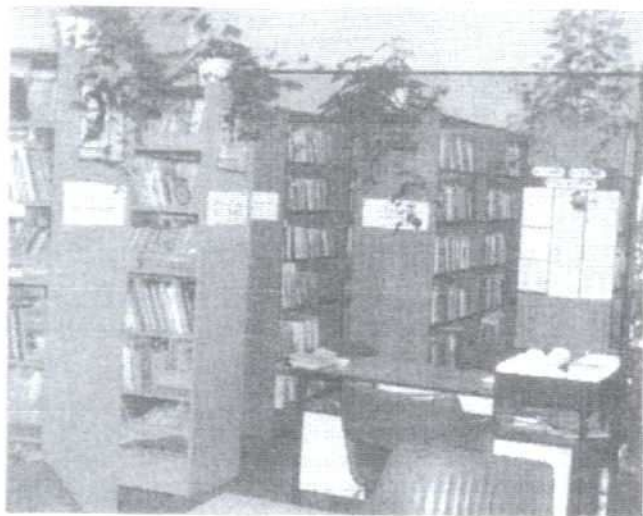
Oprócz swojej podstawowej działalności jaka jest gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów, biblioteki prowadzą również działalność kulturalno-oświatową. Do form działalności oświatowej cieszącej się od wielu lat największym zainteresowaniem należą prowadzone we wszystkich placówkach lekcje biblioteczne dla różnych grup wiekowych. Pracy bibliotek towarzyszą tematyczne lub jubileuszowe wystawy literackie, które przypominają o ważniejszych wydarzeniach literackich. Stałe miejsce w naszych bibliotekach ma też "Kącik nowości wydawniczych", informujący o tym, jakie pozycje książkowe w ostatnim czasie wzbogaciła się biblioteka.

Przy Gminnej Bibliotece Publicznej w Zgłobicach prowadzi działalność Koło Przyjaciół Biblioteki, które wspiera pomocą i radą naszą działalność, jak również pośredniczy w udostępnianiu książek dla osób chorych i niepełnosprawnych.

W coraz szerszym stopniu biblioteki pełną również rolę świetlic wiejskich. Dobre usytuowanie naszych bibliotek /centrum miejscowości, bliskie sąsiedztwo szkoły/ sprawiają, że zainteresowanie tymi placówkami i ich działalnością ciągle rośnie.

Za wszystko to, co dzieje się w tych placówkach, odpowiedzialne są cztery osoby: bibliotekarze Jolanta Markowicz /Zgłobice/, Barbara Prendota /Wola Rzędzińska/, Jolanta Bańbur /Tarnowiec/ oraz kierowniczka GBP Teresa Śledź.

TERESA ŚLEDŹ

Biblioteka w Zgłobicach

KONKURS GAZETEK SZKOLNYCH

Do wszystkich szkół rozesłano już regulamin gminnego konkursu "Na najlepszą gazetkę szkolną". Powołano także Komisję Konkursową, która oceniać będzie nadesłane gazetki. Na jej czele stoi wójt Krzysztof Madej. Organizatorami konkursu są Zarząd Gminy i redakcja naszej gazety. Organizatorzy zachęcają wszystkie zespoły redagujące gazetki w gminnych

szkołach do udziału w konkursie. Trzy najlepsze gazetki zostaną nagrodzone. Pozostałe otrzymają wyróżnienia. Laureat I miejsca reprezentował będzie Gminę Tarnów w wojewódzkim konkursie gazetek szkolnych.

W konkursie mogą wziąć udział zespoły redakcyjne gazetek szkolnych czy klasowych, które w swoim dorobku mają co najmniej 5 numerów. Na

konkurs winny nadesłać 3 dowolne /najlepsze/ egzemplarze gazetki. Komisja Konkursowa oceniać będzie zawartość merytoryczną, szatę graficzną i walory artystyczno-literackie gazetki.

Czekamy więc na zgłaszanie gazetki do konkursu. Termin zgłoszenia na dres **Urzędu Gminy w Tarnowie, ul. Krakowska 19** upływa z dniem **15 maja br.** Najciekawsze teksty publikowane na łamach gazetki mają szansę ukazania się w "Nowinach Tarnowskiej Gminy".

Soltyś powiedział

Wanda Lis

jest soltysem w Zawadzie w gminie Tarnów od 1990r. We wsi położonej malowniczo na zboczach góry św. Marcina mieszka 800 osób. Na szczycie

znajduje się zabytkowy kościół i wieża telewizyjna - jedna z największych atrakcji dla przyjeźdźców.

Ukształtowanie terenu powoduje, że uprawianie ziemi jest tu kłopotliwe. Rolnicy decydują się głównie na ziemniaki, zboże /przede wszystkim pszenice i owies/ oraz warzywa.

Mieszkańcy korzystają z dobrodziejstw gazyfikacji i telefonizacji. Połączenie "ze światem" posiada 140 gospodarstw. Obok autobusów podmiejskich i PKS-u docierają tu także autobusy należące do prywatnej firmy transportowej.

Zdaniem Wandy Lis najpilniejsze potrzeby wsi to remonty dróg i budowa sali gimnastycznej przy szkole podstawowej. Rozpoczęły się już natomiast wstępne prace związane z wodociągowaniem i kanalizacją wsi.

Główny problem to - jak twierdzi pani soltyś - wysoki podatek rolny. Zdaniem mieszkańców powinno się tutaj przyjąć wskaźnik właściwy dla terenów górskich. Rolnicy podkreślają, że uprawa na wzgórzach jest bardzo uciążliwa, a sprzęt mechaniczny jest często zbyt ciężki. W tej sytuacji trzeba zaprzęgać konie, a to znacznie podnosi koszty. Jak się nawet uda wyjechać ciągnikiem, to też trzeba więcej płacić. W górzystym terenie spala się po prostu więcej benzyny. GK

HAFCIARKA

W Tarnowcu mieszka znakomita hafciarka. Jest nią Irena Ślęczkowska, która - z braku odpowiedniej pracy - pełni funkcję rejestratorki medycznej w Wojewódzkim Szpitalu Zespołowym w Tarnowie. Talent pani Ireny do haftowania i wykonywania koronek w pewnym stopniu się marnuje. Została bowiem do tego odpowiednio przygotowana, a przy tym lubi tę pracę. Ukończyła bowiem, jako absolwentka szkoły podstawowej w Tarnowcu, kierunek haftu i koronkarstwa w słynnym z tej specjalności, Zespole Szkół Zawodowych w Bobowej. Potem niestety musiała się przekwalifikować, bo nie było dla niej odpowiedniego zajęcia po skończeniu bobowskiej szkoły. Ukończyła więc tarnowskie liceum dla pracujących i zatrudniła się w szpitalu. Tam zawodowo pracuje do dzisiaj. Ale - jak mówi przysłowie - "wilka ciągnie do lasu". Irena Ślęczkowska nie przestała haftować. Jej ostatnim "dziełem" jest przepiękny sztandar Szkoły Podstawowej im. Hetmana Jana Tarnowskiego w Tarnowcu.

"Do podjęcia nauki w bobowskiej szkole - wspomina pani Irena - namówiła mnie mama. Oglądała bowiem przepiękne wyroby Spółdzielni "Koronka". Mnie się to także spodobało. Niestety po ukończeniu szkoły nie znalazłam pracy w swojej specjalności. Nie zapomniałam jednak nabytych umiejętności. Wykorzystuję je od czasu do czasu haftując sztandary, a także obrusy, bieżniki, makatki".

Irena Ślęczkowska ma w swoim dorobku kilkanaście sztandarów, głównie Ochotniczych Straży Pożarnych. Haftowała m.in. sztandary dla OSP w Niecieczy, Podlipiu, Koła PSL w Siedliskach, SP i ZSZ w Szczucinie. Obecnie rozpoczęła pracę nad sztandarem dla OSP w Uszwi. Szczególnie wiele czasu poświęciła na wykonanie sztandaru dla swojej szkoły w Tarnowcu.

Potraktowałam tę pracę jako swoiste wyróżnienie - mówi - kiedy Rada Rodziców złożyła mi propozycję. Poświęciłam na wyhaftowanie sztandaru 4 miesiące. Jego projekt wykonał artysta, a zarazem dyrektor szkoły w Łekawce Krzysztof Dżalak. On też namalował na płótnie portret patrona szkoły Hetmana Jana Tarnowskiego, który ja tylko przyszyłam do sztandaru. Resztę - a konkretnie wszystkie napisy, herb Tarnowa, kaganek, obwódki, a także orla na drugiej stronie wyhaftowałam sama srebrnymi i złotymi nićmi. Orzeł w koronie na biało-czerwonym tle zrobiony jest, na podkładzie z włóczki, specjalną nicią zwaną "bajorek", którą z zasady haftuje się dystynkcje wojskowe. Haftowanie tego sztandaru dało mi szczególną satysfakcję. Jest to najpiękniejszy sztandar, nad którym dotąd pracowałam. Faktycznie prezentuję się wspaniale.

Dzięki wykonywaniu sztandarów, talent artystki z Tarnowca nie idzie na marne. Warto wiedzieć, że mieszka w Tarnowcu znakomita hafciarka Irena Ślęczkowska, o której dotąd mało kto słyszał. r

KOMU DODATKI MIESZKANIOWE

UPRAWNIENIA do dodatków mieszkaniowych mają te osoby i rodziny /gospodarstwa domowe/, które jednocześnie spełniają trzy następujące warunki:

WARUNEK I - mieszkają w lokalu, do którego mają tytuł prawny. Są to osoby posiadające przydział na mieszkanie w budynku komunalnym, zakładowym lub tzw. prywatno-czynszowym, osoby legitymujące się lokatorskim i spółdzielczym prawem do lokalu mieszkalnego, osoby będące właścicielami domów oraz osoby będące właścicielami mieszkań wykupionych na własność.

WARUNEK II - średni miesięczny dochód brutto /przed opodatkowaniem/ na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku nie przekracza:

- 150% najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,
- 100% najniższej emerytury w gospodarstwie wielorodzinnym.

WARUNEK III - powierzchnia użytkowa zajmowanego mieszkania nie może przekraczać więcej niż 30% powierzchni normalatywnej określonej w ustawie, czyli:

- dla 1 osoby - norma 35 m² - górna granica 45,5 m²
- dla 2 osób - norma 40 m² - górna granica 52 m²
- dla 3 osób - norma 45 m² - górna granica 58,5 m²
- dla 4 osób - norma 55 m² - górna granica 71,5 m²
- dla 5 osób - norma 65 m² - górna granica 84,5 m²
- dla 6 i więcej osób - 70 m² - górna granica 91 m²

Powierzchnia domu jednorodzinnego nie może przekroczyć 70 m² powierzchni użytkowej.

Nie mają uprawnień do dodatków mieszkaniowych te gospodarstwa domowe które nie spełniają chociażby jednego z wyżej wymienionych warunków oraz najemcy mieszkań opłacający czynsz wolny.

WYSOKOŚĆ DODATKU MIESZKANIOWEGO - zależy od wysokości wydatków na mieszkanie, od wysokości dochodów i liczby osób w gospodarstwie domowym.

WYSOKOŚĆ DODATKU MIESZKANIOWEGO stanowi różnicę pomiędzy wydatkami przypadającymi na normalywną powierzchnię użytkową zajmowanego lokalu, a wydatkami jakie musi ponieść osoba otrzymująca dodatek, w wysokości: 15% dochodów gospodarstwa - w gospodarstwie 1-osobowym; 12% dochodów gospodarstwa - w gospodarstwie 2-4osobowym; 10% dochodów gospodarstwa - w gospodarstwie 5-osobowym i większym.

POMOC MIESZKAŃCÓW

Wszystkie zadania inwestycyjne realizowane są przy udziale Społecznych Komitetów. Aktualnie w Gminie Tarnów zarejestrowanych jest 38 społecznych komitetów budowy, w tym: 11 Społecznych Komitetów Budowy Wodociągu, 8 Społecznych Komitetów Budowy Kanalizacji, 5 Społecznych Komitetów Budowy lub Rozbudowy Szkoły, 3 Społeczne Komitety Budowy Budynków Wielofunkcyjnych, 1 Społeczny Komitet Budowy Sieci Gazowej, 10 Budowy Drogi.

Na terenie gminy działają dwie Spółki Wodno-Ściekowe w Zbylitowskiej Górze i Woli Rzędzińskiej.

HURAGAN NA STADIONIE

Huraganu o tak wielkiej sile nie pamiętają najstarsi mieszkańcy Zbylitowskiej Góry. Około godz. 14,00 w piątek 28 marca wichura nadciągnęła od Dunajca. Nie oparł się jej niestety blaszany dach nad budynkiem klubowym Ludowego Klubu Sportowego "Dunajec". Siła wiatru była tak potężna, że wraz z dachem

wichura porwała także część muru, na której się wspierał. Dach jest do wymiany. Trzeba to zrobić szybko, ponieważ deszcze mogą zniszczyć pomieszczenia klubowe, świetlice, szatnie, sanitariaty. W ub. roku były one remontowane i malowane przez firmę "Wieża". Pomieszczenia te muszą znowu służyć klubowi, który w ub. roku obchodził swoje 50-lecie i ma ogromne zasługi dla rozwoju sportu we wsi, a także piłkarstwa w pobliskim Tarnowie. Wielu zawodników z LKS Dunajec grało bowiem i gra obecnie w tarnowskich klubach. Klub ze Zbylitowskiej Góry jest od lat wychowalnią piłkarskich talentów. Konieczna jest pomoc w usunięciu skutków huraganu. Wydaje się, iż taka pomoc powinny udzielić temu zasłużonemu klubowi nie tylko władze gminy Tranów, ale również wojewódzkie, które dysponują środkami na likwidację szkód powstałych w wyniku klęski żywiołowej.

POZYSKANIE ŚRODKÓW

W 1996r. Gmina Tranów uzyskała dodatkowe środki finansowe w formie dotacji w kwocie 2.077.828 zł. Pozyskano je z następujących źródeł:

- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa kwotę 396.228 zł na budowę kanalizacji sanitarnej w Koszycach Wielkich i budowę wodociągu w Woli Rzędzińskiej "Pałcze",
- z budżetu Wojewody WRiGŻ kwotę 70.000 zł również na budowę wodociągu Wola Rzędzińska "Pałcze",
- z budżetu Wojewody WPGiK kwotę 81.600 zł na uzbrojenie osiedla mieszkaniowego w Tarnowcu,
- z Kuratorium Oświaty w Tarnowie kwotę 230.000 zł na budowę Szkoły Podstawowej w Łękawce i budowę sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Woli Rzędzińskiej,
- z Europejskiego Funduszu Rozwoju wsi Polskiej kwotę 60.000 zł na budowę ul. Skotnik w Zbylitowskiej Górze.

W formie pożyczek i kredytów z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w kwocie 240.000 zł na budowę kanalizacji sanitarnej w Zgłobicach oraz z Banku Ochrony Środowiska w kwocie 1.000.000 zł na budowę sieci kanalizacyjnej w Koszycach Wielkich i Zgłobicach.

SZKOLENIE

W dniach 8,9,14 i 21 kwietnia w Urzędzie Gminy prowadzone było szkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Tematyką szkoleń były: "Problemy alkoholowe w Gminie - rozwiązania systemowe - podstawy prawne", "Przeciwdziałanie przemocy, telefon zaufania", "Diagnoza problemów w Gminie, monitorowanie", "Problemy uzależnień, możliwość realizacji w Gminie", "Lecznictwo odwykowe, nowe metody leczenia, organizacja pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom".

Szkolenie przez 20 godzin prowadzili specjaliści: mgr socjologii Wiesław Augustyn, mgr psychiatrii z Ośrodka Interwencji Kryzysowej - Jacek Skrobot, pełnomocnik Wojewody ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii - Antoni Marcke, mgr psychologii Specjalistycznego Ośrodka Pomocy Psychologicznej - Jerzy Szczepaniec.

Uczestnicy szkolenia otrzymali zaświadczenia uprawniające do przesłuchiwanie świadków oraz kierowania uzależnionych na leczenie odwykowe otwarte lub zamknięte.

KRONIKA KRYMINALNA

☞ W nocy z 6/7.03.97r. w m. Tarnowiec miało miejsce włamanie do Szkoły Podstawowej, z której sprawcy skradli sześć komputerów kompletnych, jak również inne przedmioty na łączną kwotę ok. 15.000 zł. Podjęte czynności doprowadziły do ustalenia sprawców. Prowadzone są czynności w celu odzyskania skradzionego mienia.

☞ W nocy z 6/7.03.97r. w m. Wola Rzędzińska miało miejsce włamanie do Zlewni Mleka. Sprawcy, po wyrwaniu

kraty w oknie oraz kwatery, dostali się do wnętrza, skąd skradli artykuły spożywcze oraz chemiczne na łączną kwotę 600 zł na szkodę Spółdzielni "Mlektar" w Tarnowie.

☞ W dniu 9.03.97r. w m. Zgłobice zaistniał pożar budynku gospodarczego ze zbiorami, narzędziami rolniczymi i innymi przedmiotami. Straty wyniosły ok. 40.000 zł.

☞ W nocy z 14/15.03.97r. w m. Wola Rzędzińska miało miejsce włamanie do sklepu spożywczego przy Ośrodku Zdrowia. Sprawcy po oderwaniu blach w drzwiach wejściowych dostali się do

wnętrza dokonując kradzieży papierosów oraz innych przedmiotów na szkodę mieszkańca Tarnowa.

☞ W nocy z 20/21.03.97r. w m. Zawada włamano się do niezamieszkałego domu, z którego skradziono grzejniki elektryczne, oświetlenie, żaluzje na łączną kwotę ok. 20.000 zł na szkodę mieszkanki Tarnowa.

☞ W dniu 19.03.97r. w m. Zbylitowska Góra miał miejsce pożar budynku, w którym produkowane są opakowani tekturowe. Pożar został ugaszony w zarodku. Powstałe straty ocenia się na kwotę ok. 2.100 zł.

☞ W dniu 26.03.97r. w m. Wola Rzędzińska nastąpił zgon mieszkańca tej miejscowości. Przybyły na miejsce lekarz wykluczył działanie osób trzecich.

MB

Dla wschodniego diagnosty bardzo ważnym źródłem informacji o zdrowiu są oczy. W nich to bowiem odbija się cały system nerwowy człowieka, a za nim i układ trawienny, krążenia, wydzielania itp. Źródłem informacji jest poza samą tęczówką, także jej osadzenie. Zwróćmy uwagę, że czasami źrenice tęczówki osadzone są niżej lub wyżej, tak że pod lub nad nimi wyraźnie widać dość szerokie pasemko bieli. Jeżeli na białkówce dodatkowo dają się zauważyć wyraźnie przekrwione linie /np. ponad sześć/, oznacza to poważną chorobę, jeśli jest ich mniej - brak równowagi w organizmie. Podobno wystarczy przed snem najeść się mięsa, wypić piwo i zakąsić lodami - żeby rano zaobserwować zwiększona ilość naczyń krwionośnych na obszarach tęczówki, odpowiadających żołądkowi, jelitom i płocom. Obserwując tę część białkówki, która odpowiada funkcjom narządów płciowych można czasem zauważyć brązowe plamki lub kropki, które świadczą o istnieniu kamieni nerkowych, zapaleniu gruczołu krokowego czy narządów płciowych /kolor brązowy i czarny wskazuje na torbiel lub kamienie, żółty lub czerwony - na zastój krwi/. Bardzo niebezpieczne jest, gdy na obszarze oka pojawia się kolor zielony lub fioletowy. Ciemnobrązowy wskazuje na to, że organy ulegają stwardnieniu.

Tęczówka jest jakby replika gałki ocznej. Podobnie więc, jeśli na odpowiednich obszarach pojawią się kropki, oznacza to kamienie, cysty lub zastój krwi w przypisanych organach. Skarbnicą informacji może też być obszar powieki. I np. brzeg powieki, z którego wyrastają rzęsy wskazuje na stan systemu nerwowego; dolna powieka wraz z rzęsami wskazuje na stan narządów płciowych, górna zaś odpowiada mózgowi i obszarowi całej głowy. Podwinięcie rzęs na zewnątrz może wskazywać na problemy z funkcjonowaniem narządów płciowych, impotencję lub oziębłość płciową, trudności z zajściem w ciążę i skłonność do poronień. Gdy odchylić dolną powiekę ma się obraz układu krążenia; obszar ten powinien być różowawy; biały wskazuje na anemię /można ją też stwierdzić, jeśli po wyprostowaniu palców po paznokciem pojawiają się białe obszary/. Jeśli obszar pod dolną powieką jest bardzo zaczerwieniony, możemy mieć infekcję lub stan zapalny; obszar "dookoła oczu odpowiada nerkom; "worki" pod oczami bywają miękkie i twarde, te ostatnie wskazują na nadmiar spożywanych tłuszczów, miękkie - na nadmiar wody w organizmie. **KS**

Wszyscy na ogół kojarzą czerwona różę z uczuciem miłości, a białą lilię z czystością. Smutne to, lecz prawdziwe, ale symbolika kwiatowa odchodzi w zapomnienie. Nie zawsze tak było. Na przestrzeni dziejów kwiaty służyły ludziom ze względu na owe piękno i znaczenie symboliczne. Skrupulatnie dobrane pojedyncze okazy lub całe bukiety częstokroć przekazywały konkretne intencje. Szczególnie w epoce wiktoriańskiej, kiedy przepisy etykiety były wyjątkowo rygorystyczne, zwłaszcza w sferze stosunków między młodymi mężczyznami, a obiektami ich westchnień, mały bukiet mógł powiedzieć obdarowanej tak samo wiele jak list - pod warunkiem jednak, że wcześniej oboje czytali te same książki. Sposób, w jaki upominek przyjmowano, również był wielce wymowny. Kwiat przyłożony do usta oznaczał "tak", a oderwany płatek opadający na ziemię zwiastował każdemu konkurentowi nieuchronne rozczarowanie.

Kwiaty mówią:

Aster - *podzielim twoje uczucia,*

Bratek - *zamyslenie,*

Dzwonek - *stałość,*

Fiołek - *skromność,*

Goździki - *czerwone "O, moje biedne serce",*

Konwalia - *powrót szczęścia,*

Nagietek - *smutek, żal,*

Niezapominajka - *prawdziwa miłość,*

Róża biała - *jestem godny ciebie,*

Róża czerwona - *miłość,*

Róża żółta - *zazdrość,*

Złocień czerwony - *kocham Cię.*

"Szkolny rupiecik"
SP w Złobicach

OWADY WIOSNĄ

Nasza przyroda liczy około trzydziestu tysięcy gatunków owadów. Tylko nieliczne z nich zimują w cieplejszym klimacie, wracając do nas na wiosnę. Cała reszta owadów mniejszych i większych musi zimę jakoś przetrwać. Okres zimowy u owadów stwarza całą masę problemów. Okazuje się, że regułą wśród owadów klimatu umiarkowanego jest występowanie paury życiowej, czyli długotrwałego stanu fizjologicznego związanego z wstrzymaniem wzrostu i rozwoju. Owady, genetycznie zaprogramowane na przejście życiowej paury, umieją się do niej należycie przygotować. Umieją znaleźć odpowiednie miejsce do przezimowania, zaprzestać żerowania, spowolnić w odpowiednim momencie tempo przemian metabolicznych, nagromadzić tłuszcz oraz znacznie odwodnić organizm.

Umieją też zmienić "paliwo metaboliczne", przestawiają się na powolne

użytkowanie kwasów tłuszczowych, a nie jak dotychczas - glikogenu /cukru/.

Sztuka przetrwania kilku chłodnych miesięcy w bezruchu wymaga od wielu owadów umiejętności kamuflażu. W

zimie nie śpią przecież owadzi przeladowcy - uwijające się za żerem sikorki, kowaliki, dzwońce, szczygiełki. Trzeba naprawdę wtopić się dokładnie w środowisko, aby nie zostać dostrzeżonym przez setki wszędobylskich ptasich par oczu. Corocznie taką próbę "zabawy w chowanego" podejmuje krocie owadów.

Warto poznać ten ciekawy i ważny, a ukryty często pod okiem człowieka aspekt życia owadów. Także dlatego, by zrozumieć ich wymagania i umieć zapewnić im należyte warunki rozwoju w coraz bardziej zdegradowanym środowisku. Aby dla olbrzymiej rzeszy owadów, które przetrwały zimę, podpalony wiosną przez człowieka fragment łąki, między czy ugoru nie był kresem ich istnienia.

Nie wypalamy więc traw.

Ryszard KOZIK